

Ηγεμονικές Ταυτότητες και Κυρίαρχοι Λόγοι: Σχεδιάζοντας προς μια 'κριτική' προσέγγιση της σχέσης μας με την μαθηματική γνώση

Άννα Χρονάκη

Καθηγήτρια, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος

chronaki@uth.gr

Τις τελευταίες τρεις δεκαετίες συζητείται έντονα η ανάγκη για την ανασυγκρότηση μιας κοινωνικοπολιτισμικής και κοινωνικοπολιτικής προσέγγισης στην μαθηματική γνώση με κύρια έμφαση στην προβληματοποίηση πρακτικών διαμεσολάβησης εργαλείων και αξιών στους μαθητές και στις μαθήτριες όλων των ηλικιών αλλά και στο ευρύ κοινό. Το ερώτημα σχετικά με το 'πως διαβάζουμε τα μαθηματικά;' που ενσωματώνονται στο διαθέσιμο εκπαιδευτικό ή ψυχαγωγικό υλικό και στις παιδαγωγικές ή επαγγελματικές δράσεις, αλλά και το ερώτημα αναφορικά με το 'πως κατασκευάζουμε τη σχέση μας με την μαθηματική γνώση;' αποτελούν σημαντικά σημεία αφετηρίας για θεωρητική σκέψη και εμπειρική διερεύνηση. Προς αυτή την κατεύθυνση, σύγχρονα ρεύματα της κριτικής μαθηματικής εκπαίδευσης μας επιτρέπουν την διερεύνηση ζητημάτων που αφορούν στον αναστοχασμό, αλλά και, δυνητικά, στην μετατόπιση πέρα από την οικειοποίηση ηγεμονικών ταυτοτήτων και κυρίαρχων λόγων γύρω από το 'τι είναι τα μαθηματικά;'. Το ενδιαφέρον για την συνάντηση με αυτά τα ερωτήματα σε επίπεδο θεωρίας, παιδαγωγικής πράξης και εκπαιδευτικής πολιτικής αφορά άμεσα την αναγκαιότητα να αντιμετωπίσουμε φαινόμενα κοινωνικής αδικίας, ρατσισμού και στερεοτύπων τα οποία ενυπάρχουν στη σύγχρονη πολυπολιτισμική και τεχνολογικά εμβυθισμένη κοινωνική μας πραγματικότητα. Αν και τα τελευταία χρόνια έχει δοθεί έμφαση στην αναδιοργάνωση και στην αναμόρφωση των αναλυτικών προγραμμάτων, της παιδαγωγικής πρακτικής και της διδακτικής παρέμβασης, η αναπλαισίωση μιας πολιτικής που αφορά την επαναδιαπραγμάτευση της σχέσης μας με τα μαθηματικά μέσω 'κριτικών' προσεγγίσεων της γνώσης βρίσκεται ακόμη στην αρχή. Στόχος αυτής της ομιλίας είναι να εξεταστεί το θεωρητικό πλαίσιο μιας 'κριτικής' προσέγγισης για τη σχέση μας με την μαθηματική γνώση στο χώρο της μαθηματικής εκπαίδευσης και να συζητηθούν παραδείγματα σχεδιασμού υλικού και δράσεων ως δυνητικοί τόποι όπου αυτή μπορεί να ενσαρκωθεί και να ενεργοποιηθεί.